

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Karol Weitz

w sprawie ze skargi A. Ś.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 listopada 2016 r.,

sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa A. Ś.

przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie "(...)" S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 maja 2020 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odrzuca zażalenie,

2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. B.K. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 października 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę powoda A.Ś. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 22 listopada 2016 r. (sygn. akt I ACa [...]).

Sąd Apelacyjny wskazał, że z treści wniesionego środka zaskarżenia wynika, iż podstawą wznowienia postępowania jest nowy dowód w sprawie w postaci sporządzonej w dniu 7 maja 2019 r. opinii przez biegłego internistę i kardiologa dr nauk medycznych K.P. na zlecenie Sądu Rejonowego [...] we W. w sprawie o sygn. akt I C [...] dotycząca stanu zdrowia powoda. Tymczasem - jak wskazuje Sąd Apelacyjny - w świetle ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przedłożenie przez stronę postępowania opinii biegłego odmiennej od wyrażonej przez biegłego w prawomocnie zakończonym postępowaniu sądowym nie stanowi późniejszego wykrycia środka dowodowego, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c. Oznacza to, że przywołana przez powoda we wniesionej skardze opinia biegłego z dnia 7 maja 2019 r. nie może stanowić podstawy dla wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem z dnia 22 listopada 2016 r. Zatem zachodziły podstawy do odrzucenia skargi na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. jako nieopartej na ustawowej podstawie wznowienia.

W dniu 25 listopada 2019 r. zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł skarżący A.Ś. zarzucając, że przywołana w skardze opinia biegłego stanowi środek dowodowy, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, ale strona nie mogła się na niego powołać w toku postępowania, które już zostało prawomocnie zakończone. Opinie biegłych sporządzone w postępowaniu, które zostało prawomocnie zakończone, były dla powoda skrajnie niekorzystne i stanowiły dowód, na którym Sądy obu instancji oparły wydane przez siebie orzeczenie. Nowy dowód, załączony do skargi, stanowi podstawę wznowienia wskazaną w art. 403 § 2 k.p.c., gdyż wskazuje, że wykryto okoliczności faktyczne po uprawomocnieniu się orzeczenia. W tej sytuacji odrzucenie skargi o wznowienie postępowania naruszało art. 410 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1469 ze zm. - dalej: „ustawa z dnia 4 lipca 2019 r.”) zmodyfikowała zakres spraw podlegających rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy na skutek zażalenia wniesionego od postanowień sądu drugiej instancji. Uchyliła ona bowiem art. 394¹ § 2 k.p.c., który przewidywał, że w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługiwało na postanowienia sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c., a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

Konsekwencją zmian normatywnych wprowadzonych w art. 394¹ k.p.c. jest to, że obecnie Sąd Najwyższy rozpoznaje wyłącznie zażalenia na postanowienia sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 394¹ § 1 k.p.c.) oraz zażalenia wnoszone w związku z uchyleniem przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania (art. 394¹ § 1¹ k.p.c.). *De lege lata* nie jest dopuszczalne wniesienie do Sądu Najwyższego zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę o wznowienie postępowania.

We wskazanym powyżej zakresie ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. weszła w życie w dniu 7 listopada 2019 r. (art. 17 ustawy). Dla oceny, czy po dniu wejścia w życie tej ustawy do zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucającego skargę o wznowienie postępowania mają zastosowania przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r., czy też w brzmieniu poprzednio obowiązującym, znaczenie ma data wniesienia zażalenia do sądu. Artykuł 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. stanowi, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienionych m.in. w art. 1 (dotyczy Kodeksu postępowania cywilnego), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 4, do rozpoznania środków odwoławczych - w tym więc także do zażaleń według systematyki przepisów Kodeksu postępowania

cywilnego - wniesionych i nierozpoznanych przed dniem wejścia tej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienionej w art. 1 (Kodeksu postępowania cywilnego) w brzmieniu dotychczasowym. Z powyższego wynika, że przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 7 listopada 2019 r. mają zastosowanie do zażaleń, jeżeli zostało ono wniesione i nierozpoznane przed tą datą.

W niniejszej sprawie zażalenie zostało wniesione w dniu 25 listopada 2019 r., a więc jego dopuszczalność powinno oceniać się w oparciu o art. 394¹ k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. Należało zatem przyjąć, że wniesione zażalenie nie jest dopuszczalne i podlega ono odrzuceniu na podstawie art. 398³ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

W przedmiocie przyznania od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. B.K. wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym - na stosowny wniosek - orzeczono na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 2 pkt 2, i § 4 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.). Wprawdzie pełnomocnik powoda z urzędu wniósł niedopuszczalne zażalenie, ale jednocześnie sporządził odrębną opinię (k. 76) wraz z wnioskiem o zwolnienie go z funkcji pełnomocnika powoda, w której zwrócił uwagę na obowiązujące od dnia 7 listopada 2019 r. zmiany ustawodawcze, które wyłączają możliwość zaskarżenia do Sądu Najwyższego orzeczenia sądu drugiej instancji odrzucającego skargę o wznowienie postępowania.